

Birth of a Girl Part 1
Rabbi Jonathan Ziring

1. ברכות נ"ד א

על הגשמים, ועל בשורות טובות אומר: "ברוך הטוב והמטיב". על בשורות רעות אומר: "ברוך דיין האמת". בנה בית חדש, וקנה פלים חדשים, אומר: "ברוך ... שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". מברך על הרעה מעין על הטובה, ועל הטובה מעין על הרעה.

For rain and other good tidings, one recites the special blessing: Blessed...Who is good and Who does good. Even for bad tidings, one recites a special blessing: Blessed...the true Judge. Similarly, when one built a new house or purchased new vessels, he recites: Blessed...Who has given us life, sustained us, and brought us to this time. The mishna articulates a general principle: **One recites a blessing for the bad that befalls him just as he does for the good.** In other words, one recites the appropriate blessing for the trouble that he is experiencing at present despite the fact that it may conceal some positive element in the future. **Similarly, one must recite a blessing for the good that befalls him just as for the bad.**

2. ברכות נ"ט ב9י"ג, ט"ו

לא קשא: הא דאית ליה שותפות, הא דלית ליה שותפות. והתנא: קצרו של דבר, על שלו הוא אומר: "ברוך ... שהחיינו וקיימנו", על שלו ועל של חברו — אומר: "ברוך ... הטוב והמטיב". וכל היכא דלית לאחרינא בהדיה לא מברך "הטוב והמטיב" והתנא: אמרו ליה ילדה אשתו זכר, אומר "ברוך ... הטוב והמטיב"! התם נמי, דאיכא אשתו בהדיה דניחא לה בזכר. תא שמע: מת אביו והוא יורשו, בתחלה אומר: "ברוך ... דיין האמת", ולבסוף הוא אומר: "ברוך ... הטוב והמטיב". התם נמי דאיכא אחי דקא ירתי בהדיה.

The Gemara answers: This is **not difficult. This**, the mishna where we learned that one recites: Who is good and does good, **refers to** a case **where one owns his land in partnership** with another; **that**, Rabbi Abbahu's statement that one recites: Who has given us life, **refers to** a case **where one owns the land exclusively and does not have a partnership.** And indeed, this *halakha* was taught in a *baraita*: **The gist of the matter is, for that which is exclusively his, he recites: Blessed...Who has given us life and sustained us; for that which belongs to him and to another in partnership, he recites: Who is good and does good.** The Gemara challenges this principle: **And in every case where others are not with him, one does not recite: Who is good and does good? Wasn't it taught in a baraita: If they told him that his wife gave birth to a male, he recites: Who is good and does good?** The Gemara responds: **There too, his wife is with him, as she is also happy that a male child was born.** The Gemara challenges further: **Come and hear** a contradiction from what was taught in a *baraita*: One whose **father died and he is his heir, initially recites: Blessed...the true Judge**, upon hearing of his father's death, **and ultimately, upon receiving his inheritance, he recites: Blessed...Who is good and does good.** Despite the fact that the son alone benefits, he nevertheless recites: Who is good and does good. The Gemara responds: **There, too, it refers to a case where he has brothers who inherit along with him.**

3. אורח חיים רכ"ג9א'

(א) מי שילדה אשתו ומת מורישו ובנה בית חדש וקנה כלים חדשים ומה מברך - ובו ו סעיפים 9 ילדה אשתו זכר מברך הטוב והמטיב וגם היא צריכה לברך כן: הגה ואם מתה אשתו בלדתה מברך שהחיינו דהא ליכא הטבה לאחריני וכן אם מת האב קודם שילדתו היא מברכת שהחיינו (וכן נראה לי ליישב הרשב"א סי' רמ"ה) ויש שכתבו שנהגו להקל בברכה זו שאינה חובה אלא רשות ומזה נתפשט שרבים מקילים באלו הברכות:

4. משנה ברורה רכ"ג

(ב) (ב) זכר - מדסתמו הפוסקים משמע דאפילו היו לו כמה זכרים ותאב שיוולד לו בת כדי שיקיים מצות פו"ר אפ"ה אם נולד בת אין מברך ע"ז ומ"מ נ"ל פשוט דבפעם ראשון כשרואה אותה מברך ברכת שהחיינו דמי גרע ממי שרואה את חברו לאחר ל' יום ושמה בראייתו דמברך שהחיינו כדלקמן בסימן רכ"ה ס"א:
(ג) (ג) מברך הטוב והמטיב - הטוב לו דניחא ליה בזכר וגם טוב לה שגם לה ניחא בבן זכר ואפילו היה להם כבר כמה בנים. ועיין בפמ"ג דאפילו אם לא בירך תיכף כששמע ג"כ יברך לכו"ע דעדיין הטובה נמשכת:
(ז) (ז) בברכה זו - פי' בברכת שהחיינו מפני שהיא רק רשות [שעיקר ברכת שהחיינו נתקן על דבר הבא מזמן לזמן כמועדים וכדומה] ומזה נתפשט שרבים מקילים בכל הברכות כיוצא באלו אבל אינו נכון דמאי דאיתמר בגמרא שהיא רשות איתמר:

(בראשית ו, א) ויהי כי החל האדם לרוב על פני האדמה ובנות יולדו להם רבי יוחנן אמר רביה באה לעולם ריש לקיש אמר מריבה באה לעולם אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן לדידך דאמרת רבייה באה לעולם מפני מה לא נכפלו בנותיו של איוב אמר לו נהי דלא נכפלו בשמות אבל נכפלו ביופי דכתיב (איוב מב, יג) ויהי לו שבענה בנים ושלוש בנות ויקרא שם האחת ימימה ושם השנית קציעה ושם השלישית קרן הפוך ימימה שהיתה דומה ליום קציעה שהיה ריחה נודף כקציעה קרן הפוך אמרי דבי רבי שילא שדומה לקרנא דקרש מחייכו עלה במערבא קרנא דקרש לקותא היא אלא אמר רב חסדא ככורכמא דרישקא במיניה שנאמר (ירמיהו ד, ל) כי תקרעי בפוך רבי שמעון ברבי איתילידא ליה ברתא הוה קא חלש דעתיה אמר ליה אבוא רביה באה לעולם אמר ליה בר קפרא תנחומין של הבל ניחמד אבוך [דתניא] אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות אלא אשרי למי שבניו זכרים אוי לו למי שבניו נקבות אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסי אשרי מי שאומנותו בוסמי אוי למי שאומנותו בורסי כתנאי (בראשית כד, א) וה' ברך את אברהם בכל מאי בכל רבי מאיר אומר שלא היתה לו בת רבי יהודה אומר שהיתה לו בת אחרים אומרים בת היתה לו לאברהם ובכל שמה רבי אלעזר המודעי אומר איצטגנינות היתה בלבו של אברהם אבינו שכל מלכי מזרח ומערב משכימין לפתחו רבי שמעון בן יוחי אומר אבן טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא ובשעה שנפטר אברהם אבינו מן העולם תלאה הקדוש ברוך הוא בגלגל חמה אמר אביי היינו דאמרי אינשי אידלי יומא אידלי קצירא

The Gemara cites another place where Job is mentioned. **“And it came to pass, when men began to multiply [Jarov] on the face of the earth, and daughters were born to them”** (Genesis 6: 1). **Rabbi Yoḥanan says: Jarov means that propagation [reviyya] came to the world through these daughters. Reish Lakish says: Strife [meriva] came to the world.** Once daughters were born, the men began to fight among themselves over them. **Reish Lakish said to Rabbi Yoḥanan: According to you who say that due to the daughters propagation came to the world, for what reason were the number of Job’s daughters not doubled,** when at the end of the story God doubled everything that Job had lost (see Job 1: 3, 42: 12)? **Rabbi Yoḥanan said to him: Granted,** the numbers of Job’s daughters **were not doubled in name,** meaning they did not become twice as many, **but they were doubled in beauty, as it is written: “He had also seven sons and three daughters. And he called the name of the first Jemimah, and the name of the second was Keziah, and the name of the third one was Keren-happuch”** (Job 42: 13–14). All three names relate to the daughters’ beauty. **Jemimah [Yemima];** in her beauty she was similar to the day [yom]. **Keziah;** her scent wafted like the cassia [ketzia] tree. **Keren-happuch;** in the school of Rav Sheila they say: She was similar to the horn [keren] of a *keresh*, an animal whose horns are particularly beautiful. **They laughed at this in the West, Eretz Yisrael,** since it is considered a blemish when a person resembles the horn of a *keresh*. **Rather, Rav Hisda said:** She was like garden saffron [kekurkema derishka], which is the best of its kind. *Keren* refers to a garden, and *pukh* means ornament, as it is stated: **“Though you enlarge your eyes with paint [pukh], you beautify yourself in vain”** (Jeremiah 4: 30). It is reported that a daughter was born to Rabbi Shimon, son of Rabbi Yehuda HaNasi, and he was upset that he did not have a son. **His father said to him: Propagation has come to the world through the birth of a daughter. Bar Kappara said to Rabbi Shimon: Your father has consoled you with meaningless consolation, as it is taught in a baraita: The world cannot endure without males and females, as both are needed for the perpetuation of humanity. But fortunate is he whose children are males and woe to him whose children are females.** Similarly, **the world cannot endure without either a spice dealer whose wares are sweet-smelling, or a tanner [bursi], who is engaged in a foul-smelling occupation. Fortunate is he whose occupation is a spice seller, and woe to him whose occupation is a tanner.** The Gemara comments that this disagreement is parallel to a dispute between *tanna'im*: The Torah states: **“And the Lord blessed Abraham with everything [bakkol]”** (Genesis 24: 1), and the Sages disagree about what *bakkol* means. **Rabbi Meir says:** The blessing is that he did not have a daughter. **Rabbi Yehuda says:** On the contrary, the blessing was that he had a daughter. **Others say: Abraham had a daughter and her name was Bakkol. Rabbi Elazar HaModa’i says: Abraham our forefather was so knowledgeable in astrology [itztagninuf] that all the kings of the East and the West would come early to his door due to his wisdom. This is the blessing of bakkol, that he possessed knowledge that everybody needed. Rabbi Shimon ben Yoḥai says: A precious stone hung around the neck of Abraham our forefather; any sick person who looked at it would immediately be healed. When Abraham our forefather died, the Holy One, Blessed be He, hung this stone from the sphere of the sun, which from that point on brought healing to the sick. Abaye said: This explains the adage that people say: As the day progresses, sickness is lifted.**

6. רש"י על בבה בתרא ט"ז ב'919

רביה באה לעולם - כשנולדה בת לפי שממהרת להיות לו זרע:

7. בן יהוידע על בבה בתרא ט"ז ב'919

רבי יוחנן אמר רביה באה לעולם (בראשית ו, א) - הנה לדברי רבי יוחנן פריה על הזכר ורביה על הנקבה. ונראה לי בס"ד ההפרש בין מספר פריה [295] למספר רביה [217] הוא מספר לחם [78] ואמרו רבותינו ז"ל (נידה לא:) בא זכר לעולם בא ככרו

עמו, נמצא הלחם בא לרגלי הזכר לכך פריה שהיא על הזכר יתירה על רביה שהיא נקבה מספר לחם. ולכן אמר ריש לקיש על נקבה 'מְרִיבָה בָּאָה לְעוֹלָם' דאמרו רבותינו ז"ל נקבה 'נקי בה' מלשון יצא נקי מנכסיו שצריך אביה לבזבז ממונו בשביל נדוניה שלה ולכן מוכרח להיות מריבה בביתו וכמו שאמרו בגמרא (בבא מציעא נט): כד שלים חיטי מכדא נקיט ואתי תגרא. **רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי + אֵיתִילִידָא לֵיה בְּרִתָּא + הִוָּה קָא חֲלָשָׁא דְעֵתִיָּה -** קשא גבר חכם גדול וחסיד כרבי שמעון ברבי איך חלשא דעתיה בלידת הבת? והלא זו מתת אלקים וכל אדם צריך להוליד בת לקיום פריה ורביה כמו שצריך להוליד זכר. ונראה לי בס"ד כי אותה הבת היתה פטר רחם ונצטער דאזיל מיניה מצות פדיון בכור דלא אפשר לקיימה בזכר אחר, והשיב לו אביו **רַבִּינָה בָּאָה לְעוֹלָם** כי האשה נקראת רביה על אשר יש רשות לבעלה הזכר להרבות עליה נשים אחרות ורמז לו שגם אתה אפשר שלא הפסדת מצות פדיון בכור כי אפשר שתקח אשה אחרת על אשתך ותלד לך בכור פטר רחם שתקיים בו המצוה של הפדיון. ולכן אמר לו בר קפרא **תַּנְחַוּמִּין שֶׁל הַבֵּל נַחֲמָךְ אֲבוֹךָ** כי ההפסד של הפדיון כבר נעשה בודאי והנחמה על אשה אחרת היא ספיקא מאן יימר שתקח אשה אחרת ואם תקח שמא גם היא תביא פטר רחם נקבה כזאת. ... ונראה לי דרבי מאיר ורבי יהודה אין חולקין במציאות אלא כולי עלמא מודו לא הוליד בת ורבי יהודה דאמר 'היה לו בת' היינו משום דישמעאל הוליד בת ונחשב גם הוא הוליד בת אבל רבי מאיר סבירא ליה כיון דכתיב בְּיַצְחָק יִקְרָא לָךְ זָרַע (בראשית כא, יב) אין ישמעאל חשיב זרע אברהם כדי דתחשוב את בתו של ישמעאל נולדה לאברהם אבינו ע"ה וגבי יצחק ברור לנו שלא הוליד בת ולכן סבירא ליה לא היה לאברהם אבינו בת.

8. עקידת יצחק י"ח'ט"ח

כי על זה אמרו אוי לו מי שבניו נקבות (ב"ב ט"ז): והוא אומרו ממקום שהוא נכר אם זכר אם נקבה. ודוגמת זה הענין בעצמו אמר בגמרא שבת (ק"ח). ומנין למילה שהיא מאותו מקום נאמר כאן ערלתו ונאמר להלן ערלתו את פרו (ויקרא י"ט: כ"ג). מה להלן מקום שעושה פרי אף כאן מקום שעושה פרי. ואימא מלבו דכתיב ומלתם את ערלת לבבכם (דברים ו') ואימא מאזנו דכתיב הנה ערלה ?? ולא יוכלו להקשיב (ירמיהו ו' י'). דנין ערלה תמה מערלה תמה ואין דנין ערלה תמה מערלה שאינה תמה ?? יראה באמת שכווננו בזה אל מה שאמרנו במאמר הראשון ללמד ולהודיע כי באה המילה בזה המקום: מה שהוא האבר העושה פרי במה שיגיע תועלת לכל חלקי הגוף ועושה פרי גם לזולתו שיהיה? האילן הזה שרש למטה ועושה פרי למעלה בכל חלקי פעולותיו. ולזה אמר ואימא מלבו ואזנו שהם אברים חלקים ויהיה ללמוד הגזירה שוה משום ערלה לבד ולא דוקא מערלתו את פרו והיתה התשובה דמן ערלה תמה כו', כי הכתוב הקפיד למלת ערלתו ממש ולא ילפינן אלא מערלתו את פרו שהיא מילה תמה ושלמה בעינה לפי שיובן ממנה ענין מעשה הפרי אשר יתפשט תועלתו אל הלב ואל האזן שהם אברים ראשיים בפעולותיהם הנכבדות שיש להם מבוא גדול בשלמותו מה שלא יהיה כן בתקון כל אחד מהם כמו שאמרנו. ומזה הטעם עצמו היה תועלת גדול שתקדם המצוה הזאת ותנתן לאברהם אבינו קודם שיהיה לו הבן הטהור אשר בו יקרא לו זרע שהוא השרש והעקר לכל האומה הקדושה כמו שנאמר הביטו אל צור חצבתם כו' (ישעיהו נ"א:א). כדי שיתפשט התקון והשלמות בטבע בכללה:

Similarly, surgery on the male organ leaves its mark on the whole person. When the Talmud (Baba Batra 16) states, "Woe to the person whose children are female," the meaning is that it is shameful to have children who allow the physical to dominate them like women. Surgery on the male organ then inhibits the owner from being too preoccupied with his body, makes it easier for him to concentrate on the development of mind and soul. It is clear then why this mitzvah had to be given to Abraham prior to Isaac having been conceived.

9. נדה ל"א-א-ב

אמר רבי יצחק אמר רבי אמי אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזרע תחילה יולדת נקבה שנאמר (ויקרא יג, כט) אשה כי תזרע וילדה זכר תנו רבנן בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזרע תחילה יולדת נקבה ולא פירשו חכמים את הדבר עד שבא רבי צדוק ופירשו (בראשית מו, טו) אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים (דברי הימים א ח, מ) ויהיו בני אולם אנשים גבורי חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני בנים אלא מתוך שמשוהין עצמן בבטן כדי שיזרעו נשותיהן תחלה שיהיו בניהם זכרים מעלה עליהן הכתוב כאילו הם מרבים בנים ובני בנים והיינו דאמר רב קטינא יכולני לעשות כל בני זכרים אמר רבא הרוצה לעשות כל בניו זכרים יבעול וישנה

§ **Rabbi Yitzhak says that Rabbi Ami says:** The sex of a fetus is determined at the moment of conception. If the woman emits seed first, she gives birth to a male, and if the man emits seed first, she gives birth to a female, as it is stated: **"If a woman bears seed and gives birth to a male"** (Leviticus 12: 2). **The Sages taught: At first, people would say that if the woman emits seed first she gives birth to a male, and if the man emits seed first, she gives birth to a female. But the Sages did not explain from which verse this matter is derived, until Rabbi Tzadok came and explained that it is derived from the following verse: "These are the sons of Leah, whom she bore to Jacob in Paddan Aram, with his daughter Dinah"** (Genesis 46: 15). From the fact that the verse **attributes the males to the females**, as the males are called: The sons of Leah, **and it attributes the females to the males**, in that Dinah is called: His daughter, it is derived that if the woman emits seed first she gives birth to a male, whereas if the man emits seed first, she bears a female. This statement is also derived from the following verse: **"And the sons of Ulam were mighty men of valor, archers, and had many sons and**

sons' sons" (I Chronicles 8: 40). **Is it in a person's power to have many sons and sons' sons? Rather, because they delay while in their wives' abdomens, initially refraining from emitting semen so that their wives will emit seed first, in order that their children will be male, the verse ascribes them credit as though they have many sons and sons' sons. And this statement is the same as that which Rav Ketina said: I could have made all of my children males, by refraining from emitting seed until my wife emitted seed first. Rava says another method through which one can cause his children to be males: One who wishes to make all of his children males should engage in intercourse with his wife and repeat the act.**

10. משנה בבא בתרא ט'ב'

(ב) הניח בנים ובנות וטמטום, בזמן שהנכסים מרבים, הזכרים דוחין אותו אצל נקבות. נכסים מעטין, הנקבות דוחות אותו אצל זכרים. האומר אם תלד אשתי זכר יטל מנה, ילדה זכר, נוטל מנה. נקבה מאתים, ילדה נקבה, נוטלת מאתים. אם זכר מנה אם נקבה מאתים, וילדה זכר ונקבה, זכר נוטל מנה ונקבה נוטלת מאתים. ילדה טמטום, אינו נוטל. אם אמר כל מה שתלד אשתי יטל, הרי זה יטל. ואם אין שם יורש אלא הוא, יורש את הכל :

(2) If a man left sons and daughters and one that was of doubtful gender, if the property was great the males may push him (the one of doubtful gender) onto the females; if the property was small the females may thrust him onto the males. If a man said, "If my wife shall bear a male he shall be given 100 zuz", and she had a male, he receives 100 zuz. [If he said, "If my wife shall bear a] female she shall be given 200 zuz", and she had a female, she receives 200 zuz. [If he said, "If my wife shall bear a] male he shall be given 100 zuz and if a female 200 zuz" and she had a male and a female, the male receives 100 zuz and the female 200 zuz. If she had one of doubtful gender, he does not take. But if he said, "Whatever my wife shall bear shall be given [such an amount], he receives. If he [the one of doubtful gender] was the only heir, he inherits everything.

11. בבא בתרא קמ"א א'ב',ז'

האומר אם ילדה אשתי זכר וכו': למימרא דבת עדיפא ליה מבן והא אמר ר' יוחנן משום רשב"י כל שאינו מניח בן ליורשו הקב"ה מלא עליו עברה שנאמר (במדבר כז, ח) והעברתם את נחלתו לבתו ואין העברה אלא עברה שנאמר (צפניה א, טו) יום עברה היום ההוא לענין ירושה בן עדיף ליה לענין הרווחה בתו עדיפא ליה ושמואל אמר הכא במבכרת עסקינן וכדרב חסדא דאמר רב חסדא בת תחלה סימן יפה לבנים איכא דאמרי דמרביא לאחאה ואיכא דאמרי דלא שלטא ביה עינא בישא אמר רב חסדא ולדידי בנתן עדיפן לי מבני ואיבעית אימא הא מני ר' יהודה היא הי רבי יהודה אילימא רבי יהודה דבכל דתניא (בראשית כד, א) והי ברך את אברהם בכל רבי מאיר אומר שלא היה לו בת רבי יהודה אומר שהיתה לו בת ובכל שמה אימור דשמעת ליה לרבי יהודה ברתא נמי לא חסריה רחמנא לאברהם דעדיפא מבן מי שמעת ליה אלא הא רבי יהודה דתניא מצוה לזון את הבנות וק"ו לבנים דעסקי בתורה דברי ר"מ רבי יהודה אומר מצוה לזון את הבנים וק"ו לבנות דלא ליתזלן

§ The mishna teaches: With regard to **one who says: If my wife gives birth to a male** the offspring shall receive one hundred dinars, if she in fact gave birth to a male, the offspring receives one hundred dinars. If he says: If my wife gives birth to a female the offspring shall receive two hundred dinars, if she in fact gave birth to a female, the offspring receives two hundred dinars. The Gemara asks: **Is this to say that for him a daughter is preferable to a son? But this seems to contradict what Rabbi Yoḥanan says in the name of Rabbi Shimon ben Yoḥai: With regard to anyone who does not leave behind a son to inherit from him, the Holy One, Blessed be He, is filled with wrath upon him, as it is stated: "If a man dies, and has no son, then you shall cause his inheritance to pass [veha'avartem] to his daughter"** (Numbers 27: 8). The term *ha'avara* means **nothing other than wrath, as it is stated: "That day is a day of wrath [evra]"** (Zephaniah 1: 15). The Gemara resolves the contradiction: **With regard to the matter of inheritance, for him a son is preferable** to a daughter, as a son bears his name and retains his ancestral heritage within his father's tribe, but **with regard to the matter of providing for his offspring's comfort, for him his daughter is preferable** to his son, as a son is more capable of coping for himself and the daughter needs more support. **And Shmuel said: Here we are dealing with a mother who is giving birth for the first time, and this is in accordance with the statement of Rav Hisda, as Rav Hisda says: If one gives birth to a daughter first, it is a good sign for sons. There are those who say that this is because she raises her brothers, i.e., helps in their upbringing, and there are those who say that this is because the evil eye does not have dominion over the father. Rav Hisda said: And as for myself, I prefer daughters to sons.** The Gemara adds: **And if you wish, say:** In accordance with whose statement is **this** mishna in which preference is given to the daughter? **It is** in accordance with the statement of **Rabbi Yehuda**. The Gemara asks: **Which** statement of **Rabbi Yehuda** is this referring to? **If we say** it is referring to the statement of **Rabbi Yehuda with regard to** the term **"with everything [bakkol]"**, that is difficult. The Gemara cites Rabbi Yehuda's statement. **As it is taught in a baraita: "And Abraham was old, well stricken in age; and the Lord had blessed Abraham with everything [bakkol]"** (Genesis 24: 1). **Rabbi Meir says:** The blessing was **that he did not have a daughter. Rabbi Yehuda says:** The blessing was **that he had a daughter, and her name was**

Bakkol. Evidently, Rabbi Yehuda understands the birth of a daughter to be a blessing. The Gemara explains the difficulty: **Say that you heard Rabbi Yehuda** explain that the blessing was that **the Merciful One did not even deprive Abraham of a daughter**, in addition to his sons. **Did you hear him say that** a daughter is **preferable to a son?** The Gemara proposes another of Rabbi Yehuda's statements: **Rather**, it is referring to **this** other statement of **Rabbi Yehuda, as it is taught** in a *baraita*: One is not halakhically obligated to provide sustenance for his children beyond the age of six. Nevertheless, it is **a mitzva to provide sustenance for the daughters**. **And** one can infer *a fortiori* that it is certainly a mitzva to provide **for sons, who are engaged in the study of the Torah**; this is **the statement of Rabbi Meir. Rabbi Yehuda says**: It is **a mitzva to provide sustenance for the sons**. **And** one can infer *a fortiori* that it is certainly a mitzva to provide **for daughters**, so **that they not be disgraced** by having to beg for their livelihood. This indicates that with regard to providing sustenance for one's children, Rabbi Yehuda gives preference to the daughters.

12. תוספות על בבא בתרא קמ"א א'9

לדידי בנתן עדיפן לי מבני. פי בקונטרס שלא נתקיימו לו בנים ואין נראה דהרבה בנים היו לו כדאשכחן (לעיל בבא בתרא ח). ר"נ בר ר"ח (לעיל בבא בתרא ז): מר ינוקא ומר קשישא בני ר"ח (ע"ז יא): רב חנן בר ר"ח וכן רב מרי ורב פנחס בני ר"ח בהגוזל בתרא (ב"ק דף קיז). אלא נראה לר"י דלהכי קאמר בנתן עדיפן לי מבני לפי שהיו חתניו גדולי הדור רבא (ורב מרי בר חמא) ומר עוקבא בר חמא:

13. רשב"ם על בבא בתרא קמ"א א'9ב

למימרא דבת עדיפא ליה מברא - דיהיב לה לנקבה מאתים זוז דהיינו שני מנין:

לענין נחלה בן עדיף ליה - דיקרא שם המת על נחלתו אבל הבת מסבת נחלה ממטה למטה אחר: בתו עדיפא - שאינה יכולה לחזור אחר מזונותיה זכר: ושמואל אמר - מתניי במבכרת דבת עדיפא ליה כדמפרש טעמא לקמן ואזיל: דמרביא - מגדלת:

א"ר חסדא לדידי בנתן עדיפן לי - אית דמפרשי לדרב חסדא במבכרת כשמעתיה אך הלשון מדקאמר לדידי אינו מוכיח כד ונראה בעיני שלא נתקיימו לו בנים כי אם בנות לכך מתאוה היה לבנות ולא נתיישב לי יפה דעתו של רב חסדא:

14. חידושי אגדות על מסכת בבא בתרא קמ"א א'9א

בת תחלה סימן יפה לבנים כו' ואיכא דאמרי דלא שלטא עינא כו'. וי"ל דלענין בכורה קאמר כשתהיה הבת תחלה לא יהיה בכור בין האחים ותרבה חלק האחין אבל כשיהיה בן תחלה הוא ממעט חלק שאר כל האחין והיינו דלא שלטא עינא בישא דכשיהיה בן תחילה ונוטל פי שנים הכל נותנין בו עין הרע וגם אחיו מתקנין בו וק"ל:

15. בן יהודע על בבא בתרא קמ"א א'9ב

בת בתחלה + סימן יפה לבנים - נראה לי בס"ד יש סגולה להביא בנים זכרים לכון קודם הזווג בפסוק (דברים לג, ד) **תזרה צנה** לנו מנשה מורשה קהלת יעקב בשמות ונקודות שבו (תצלממק?) **ופסוק זה סופו וראשו בת וזהו שאמר בת בתחלה שיכוין בו בתחלת הזווג סימן יפה לבנים** כלומר סימן יפה להוליד בנים על ידו.

או יובן בס"ד העיסה עושין אותה כמה ככרות לאכלם אך נותנים ממנה ככר אחד בתחלה לשם חלה וכן הזוכה שלא יבאו לו בנות אלא רק בת אחת דוגמת החלה זה סימן יפה לבנים כי זה בודאי כל עבורים שלו יהיו בנים זכרים ונרמז זה בתיבת **בתחלה** שתחלקנה לשתים וקרי בה 'בת חלה' רצונו לומר בת דוגמת חלה שהוא ככר אחד זו סימן יפה שאם יהיו רבות בנות יבזבו ממון האב ומה ישאר לבנים הזכרים.

ובאופן אחר נראה לי בס"ד ידוע כשאדם נושא אשה נשלם במ אותיות י"ה וכשיוליד בן נשלם וא"ו וכשיוליד בת נשלם אות ה' הרי השם כסדרו אבל אם יוליד בת בתחלה יהיה השם צירוףיהה"ו שהוא צירוף השולט בחודש אייר נמצא כשנולדה הבת יהיה נשלם אותיות יה"ה ואם תמלאם ותרבעם כזה יו"ד יה"ה יו"ד יה"ה יו"ד יה"ה [90] עולה מספר תשעים ועם הכולל אות ה' שהוא שורש הבת הרי מספר יפה [95] וזהו שאמר **בת בתחלה נעשה סימן יפה** וזה מורה שהוא יפה לבנים הנולדים אחריה.

או יובן בס"ד ידוע תחלת כל פעולה הוא הרצון והוא רמוז תחלה באותיות השם ברוך הוא כי קוץ של יו"ד הוא כתר ששם הרצון וכתב הרב מאורי אור ז"ל כי זבולון כנוי לכתר ועולה זבולן [95] בחד וא"ו מספר יפה [95] ובזה פרשתי בס"ד יפה את רעיתי 'פתרצה' (שיר השירים ו, ד) חלק התיבה לשתים וקרי בה 'כתר צ"ה' כי על ידי הרצון נמשך כתר צ"ה שהוא מספר יפה ומספר זבולן.

וידוע זווג האדם עם אשתו נקרא בשם שכיבה בכל המקראות שבתורה ותרגום שכב הוא 'בת' וזהו שאמר **בת בתחלה** אם שכב עם אשתו בשלימות הרצון שהוא תחלה לכל פעולה והוא תחלה באותיות השם ברוך הוא על ידי זה יהיה **סימן יפה** הארת הכתר הנקראת זבולן במספר יפה לבנים אשר יולדו מאותו זווג.

אמר רב חסדא 9 ולדידי + בנתן עדיפין לי מבני - נראה לי בס"ד דקדק לומר **לדידי** יען כי הוא עצמו אמר בת בתחלה סימן יפה לבנים דדיק לומר דוקא לבנים היא סימן יפה משום דמרביה להו אבל לאביה אינה סימן יפה כי מפסיד מצות פדיון הבן, אמנם זה איירי באנשים ישראלים אבל בכהנים לא אפסידו דאין נוהג בהם מצות פדיון הבן, אם כן אדרבה תבא בת בתחלה עדיף ליה כדי שתשמשו וידוע דרב חסדא היה כהן. ולזה אמר אף על פי שאמרת סימן יפה 'לבנים' ולא 'לאביה' הנה לדידי שאני כהן ואיני מפסיד מצות פדיון בנתן עדיפי לי שיבואו בתחילה כדי שישמשוני ויעסקו בצרכי הבית.

ואלא משום דכתיב בת לאביה מטמונת שוא מפחדה לא יישן בלילה בקטנותה שמה תתפתה בנערותה שמה תזנה בגרה שמה לא תינשא נישאת שמה לא יהיו לה בנים הזקינה שמה תעשה כשפים הא רבנן נמי אמרוה אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות אשרי מי שבניו זכרים אוי לו למי שבניו נקבות

Rather, perhaps the book poses a difficulty because it is written there: A daughter is for her father false treasure; due to fear for her he will not sleep at night: During her minority, lest she be seduced; during her young womanhood lest she engage in licentiousness; once she has reached her majority, lest she not marry; once she marries, lest she have no children; once she grows old, lest she engage in witchcraft (Ben Sira 42: 11–14). Perhaps you believe that one should not say this to the father of daughters. **Didn't the Sages also say it with regard to women? They said: It is impossible for the world to exist without males and without females; nevertheless, happy is one whose children are males and woe unto him whose children are females.**

17. בן סירא מ"ב"י"א, י"ד

(יא) בני על בתולתך החזק משמר, פן תעשה לך שם סרה.
(יב) דבת עיר וקללת עם, והושיבתך בעדר שער.
(יג) מקום תגור אל יהי אשנב, ובית מבית מבוא סביב.
(יד) לכל זכר אל תתן תאר, ובית נשים אל תסתויד.
(טו) כי מבגד יצא עש, ומאשה רעת אשה.
(טז) מטוב רוע איש מטוב אשה, ובית מחרפת תביע באשה.

18. בן יהודע על סנהדרין ק' ב'ב'

ואלא משום דכתיב בת לאביה מטמונת שוא. פירוש הבת נקראת מטמון כי מטמון ראשי תיבות **מ**זל **ט**וב **מ**זל **נ**ובט **ו**עולה' דכן מברכים העולם לאבי הבת כשתוולד מזל טוב מזל צומח ועולה וצומח היינו נובט, ואמר בן סירא זה המטמון שוא הוא מאחר שאביה כל ימיו לבו מלא פחד בעבורה כי **מפחדה לא יישן בלילה** שהוא זמן שהאדם נח מטרדת עסקיו הנה הוא באותו זמן יבא לו הרהורים ומחשבות של פחד בעבורה.

ומפרש ואזיל חדא לחדא **בְּקַטְנוּתָהּ שְׁמָא תִתְפְּתָהּ** ויבעלו אותה על ידי פתוי **וּבְנַעְרוּתָהּ שְׁמָא תִזְנָה** מעצמה ברצון דכיון שנבעלה בקטנותה וטעמה טעם ביאה וידעה דרך הנאה של ביאה אז היא תבקש מעצמה לזנות, וכאשר בגרה יחוש **שְׁמָא לא תינשא** דאחר שזינתה אז כשיגיעו ימי בגרותה ויבקשו להשיאה לא תרצה להנשא מחמת בוששת דידועת שפתחה פתוח ואין לה דם בתולים ותתגלה חרפתה לפני החתן. **וְהִזְקִינָה שְׁמָא תַעֲשֶׂה** כְּשָׁפִים פירוש דאפשר לפעמים כאשר תנאף בנערותה ותחוש שמה תתעבר אז יביאו לה המנאפים סם לבטל ההריון ואחר כך תנשא לאיש ותסמוך על תחבולה שתעשה שלא ירגיש הבעל שאין לה בתולים ומוכרח שתשב תחתיו כמה שנים בלא הריון מחמת הסם ואז זה ישא אשה אחרת ותעשה כשפים שישנא את צרתה ויאהב אותה או תעשה כשפים שיהיה אוהב אותה ולא ישא אשה אחרת.

19. אוצר מדרשים + אלפא ביתא דבן סירא + אלפא ביתא אחרת לבן סירא י"א

(ח') **חביבין לכל אדם הזכרים ואוי לאבי הנקבות** - אמר לו והלא שבע בנות יש לי וטוות ועושות כל מלאכת ביתי והן בביתי כזית רענן וכגנה יפה, והאיך אתה אומר לי אוי לאבי הנקבות, ואם אין נקבות זכרים מהיכן באים. אמר לו בן סירא עני! תנחומים של הבל אתה מתנחם, שכך אמרו חז"ל אשרי מי שבניו זכרים ואוי לאבי הנקבות (פסחים ס"ה.), לפיכך אני אמרתי לך. ועוד בשעה שהבת יוצאת ממעי אמה לאויר העולם שמים וארץ וכוכבים ומזלות וכל מה שנברא בעולם מתאבלים עליה, וכשיצא הבן לאויר העולם כל העולם שמחים, ואם נולד בת לאדם ואתה שואל מה ילדה אשת פלוני הוא משיבך בשפה רפה ובכובד ראש ועיניו כלפי מטה "בת ילדה", ואם זכר הוא משיבך בצחצחות "בן ילדה" בלשון יפה ובמיטב הגיון ועיניו כלפי מעלה, אמר לו אמור **טי"ת**, אמר לו:

20. ברכות ל"א ב"י, י"א

אלף ואסתתר בפני אלקנה בעלי, וכיון דמסתתרנא משקו לי מי סוטה, ואי אתה עושה תורתך פלסתר, שגאמר "ונקתה ונזרעה זרע". הניחא למאן דאמר: אם היתה עקרה — נפקדת, שפיר, אלא למאן דאמר, אם היתה יולדת בצער יולדת בריחה, נקבות יולדת זכרים שחורים יולדת לבנים קצרים יולדת ארוכים, מאי איכא למימר?

What was Hannah threatening? She said: **I will go and seclude myself with another man before Elkana, my husband. Since I secluded myself, they will force me to drink the *sota* water** to determine whether or not I have committed adultery. I will be found innocent, **and since You will not make Your Torah false [*pelaster*], I will bear children.** With regards to a woman who is falsely suspected of adultery and drank the *sota* water, the Torah says: **“And if the woman was not defiled, but was pure, then she shall be acquitted and she shall conceive”** (Numbers 5: 28). However, Rabbi Elazar’s opinion **works out well according to the one who said** that the verse means: **If she were barren, she will be remembered** by God and granted children. **But according to the one who said** that the verse means that childbearing will be easier and more successful, i.e., **if she had previously given birth with pain, she now gives birth with ease**, or if she had previously given birth to **daughters, she now gives birth to sons**, or if she had previously given birth to **black** children, considered to be

unattractive, she now **gives birth to fair** children, or if she had previously given birth to **short**, weak children, she **gives birth to tall**, strong children, **what can be said?**

21. משנה ברכות ט'ג'

(ג) בנה בית חדש, וקנה כלים חדשים, אומר ברוך שהחינו. מברך על הרעה מעין הטובה, ועל הטובה מעין הרעה. הצועק לשעבר, הרי זו תפלת שוא. כיצד. היתה אשתו מעוברת, ואמר, יהי רצון שתלד אשתי זכר, הרי זו תפלת שוא. הנה בא בדרך ושמע קול צווח בעיר, ואמר יהי רצון שלא יהיו אלו בני ביתי, הרי זו תפלת שוא :

(3) One who has built a new house or bought new vessels says, "Blessed be He who has kept us alive [and preserved us and brought us to this season.]" One who blesses over the evil as he blesses over the good or over the good as he blesses over evil; one who cries over the past, behold this is a vain prayer. How so? If his wife was pregnant and he says, "May it be his will that my wife bear a male child," this is a vain prayer. If he is coming home from a journey and he hears a cry of distress in the town and says, "May it be his will that this is not be those of my house," this is a vain prayer.

22. ברכות נ"ז א"א

הרואה תרנגול בחלום — יצפה לבן זכר. תרנגולים — יצפה לבנים זכרים .

One who sees a rooster in a dream should anticipate a male child. One who sees multiple roosters should expect male children.

23. תלמוד ירושלמי בבא בתרא כ"ז ב"ג

תני האומר המבשריני אם ילדה אשתי זכר יטול מאתים ילדה זכר נוטל מאתים. אם נקיבה מנה ילדה נקיבה נוטל מנה. זכר ונקיבה אין לו אלא מנה. א"ר מנא ביטלה צרת נקיבה שמחת זכר :

24. חידושי רמב"ן על בבא בתרא קמ"א ב"א

הא דאקשינן והא זכר ונקבה לא קאמר ומפרקינן דאמר נמי אם זכר ונקבה יטול מנה - משמע דאפי' אמר אם זכר מנה ואם נקבה מנה וילדה זכר ונקבה אין לו כלום ולא דמיא למתני' דהתם דעתו של אדם קרובה אצל בנו ובתו ומשום הרווחא הוא הילכך בין באחד בין בתאומי נוטלין כפי מה שרצה לחלק להם מנכסיו אבל במבשריני שמא אינו כמבשר בעיניו בתאומים דלא ניחא ליה אי משום צערי דאיתתיה אי משום שאינן בני קיימא כל כך אי משום דלא אפשר ליה בספוקייהו. והא דאקשינן לקמן ולימא ליה במבשריני, בדין הוא דמצי למימר ליה דמבשריני לא הוי דינא הכי דקתני הזכר נוטל מנה והנקבה נוטלת אלא דלא פשיטא ליה האי דינא כולי האי ועדיפי' מינה אהדר וכן היה יכול לומר אי הכי נוטלת נוטל מיבעי ליה הזכר נוטל וכו' בשביל הזכר נוטל מיבעי אלא דעדיפא מינה אמר ותמהני אמאי קתני אין לו אלא מנה וכי תעלה על דעתך שתתן לו יותר ממה שפי' הנותן ושמא היינו אומרים כיון שאמר אם זכר מנה ואם נקבה מנה ואם זכר ונקבה מנה כך היה דעתו אם זכר אם נקבה מנה בשביל כל אחד קמ"ל. ואקשינן אלא למעוטי מאי, כלו' למה פרט הוא כן לימא יטול מנה סתם, זה כתבתי לפי משמעות הגמ' כפשטה. אבל בתוספתא (ה"ג) מצאתי כך : האומר המבשריני אם ילדה אשתי זכר נוטל מאתים אם נקבה נוטל מנה ילדה זכר נוטל מאתים נקבה נוטל מנה ילדה זכר ונקבה אין לו אלא מנה.

ובירושלמי (ה"ב) תני, האומר המבשריני אם ילדה אשתי זכר יטול מנה ילדה זכר יטול מנה אם נקבה יטול מאתים ילדה נקבה יטול מאתים אם זכר מנה ואם נקבה מאתי' ילדה זכר ונקבה אין לו אלא מנה בטלה צרת הנקבה את שמחת הזכר פי' ואע"פ שהוא היה נותן יותר בבשורת הנקבה בתאומה לא ניחא ליה מכל מקום ענין התוס' והירושלמי לדבר אחר נתכוונו שיהא המבשר בשניהם נוטל בפחות שבהם לפיכך יש לנו לפי' זו שבגמ' הכי והא זכר ונקבה לא קאמר אפי' באחד מדלא קתני בריית' המבשריני אם זכר מנה ואם נקבה מנה אלא האומר אם זכר יטול מנה ולא אמר יותר ילדה זכר וכן אם אמר נקבה וכיון שלא אמר אלא על אי' י"ל שהא' קשה עליו ביותר ואין עליו לתת לו בשור' ומפרקינ' דאמר שניהם וה"ה לאחד א', ואין פי' זה נכון.

25. מדרש תנחומא + חיי שרה ג'י"א

(יא) מצמיח חציר לבהמה, שלשה דברים אין אדם רוצה שיצא לו, עשב בקמה, ונקבה בבניו, וחמץ ביינו. וישלשתן לצרף העולם נבראו. לךך נאמר : ה' אלקי גדלת מאד .

(11) *Who causeth the grass to spring forth for the cattle* (ibid., v. 14). There are three things a man does not wish to have happen to him: weeds in his field; a woman among his sons; and ferment within his wine. Yet all three were created to meet the needs of the world. And thus it is said: *O Lord my God, Thou art very great* (ibid., v. 1).

26. משנה מעשר שני ה'י"ג

(יג) השקיפה ממעון קדשך מן השמים (דברים כו, טו), עשינו מה שגזרת עלינו, אף אתה עשה מה שהבטחתנו, השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל בבנים ובבנות. ואת האדמה אשר נתת לנו, בטל ובמטר ובגולדות בהמה. באשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש, כדי שתתן טעם בפרות :

(13) “Look down from Your holy abode, from heaven” We have done what You decreed upon us, You too do what You have promised us. “Look down from Your holy abode, from heaven, and bless Your people Israel” with sons and daughters. “And the land which You have given us” with dew and rain and with offspring of cattle. “As You swore to our fathers, a land flowing with milk and honey” that You may give a good taste to the produce.
27. גיטין נ"ז אפ"א

אשקא דריספק חריב ביתר דהו נהיגי כי הוה מתיליד ינוקא שתלי תורניתא וכי הוה מינסבי קייצי להו ועבדו גנא יומא חד הוה קא חלפא ברתיא דקיסר אתבר שקא דריספק קצו ארזא ועיילו לה אתו נפול עליהו מחונהו אתו אמרו ליה לקיסר מרדו בד יהודאי אתא עליהו :

§ It was stated earlier that the city of **Beitar** was destroyed on account of a shaft from a carriage. The Gemara explains that **it was customary** in Beitar that **when a boy was born they would plant a cedar tree** and when a **girl** was born they would plant a cypress [*tornita*]. **And when they would later marry each other they would cut down these trees and construct a wedding canopy** for them with their branches. **One day the emperor's daughter passed by** there and **the shaft of the carriage** in which she was riding **broke**. Her attendants **chopped down a cedar** from among those trees **and brought it to her**. Owing to the importance that they attached to their custom, the residents of Beitar **came and fell upon them and beat them**. The attendants **came and said to the emperor: The Jews have rebelled against you**. The emperor then **came against them** in war.

28. בן יהוידע על גיטין נ"ז אפ"ב

דְּהוּ נְהִיגִי + כִּי הָוָה מְתִילִיד יְנוּקָא + שְׁתְּלֵי אַרְזָא - יְנוּקָתָא + שְׁתְּלֵי תוֹרְנִיתָא - נֵרָאָה זֶה לְסִימָן טוֹב אַרְזוֹ [208] עוֹלָה מִסְפֵּר ד' פְּעָמִים בֵּן [52] דְּחִיּוּב פְּרִיָּה וְרַבִּיָּה לְהַבְיָא זְכָר וְנִקְבָּה הָרִי שְׁנַיִם וְצָרִיךְ דְּאֵלוֹ גַּם כֵּן יוֹלִידוֹ וְלֹא יִהְיוּ עֲקָרוֹת הָרִי דוֹר שְׁנַיִם גַּם כֵּן שְׁנַיִם נִמְצָא הֵם אַרְבַּעַה.

וְנֵרָאָה לִי נְטִיעָה שֶׁל הַזְּכָר אַרְזוֹ שְׂרָאָשׁוֹ אוֹת א' וְנְטִיעָה שֶׁל הַנִּקְבָּה תוֹרְנִיתָא שְׂרָאָשׁה תִּי"ו זֶהוּ לְסִימָן טוֹב שֶׁיִּתְבָּרְכוּ הַחֲתָן וְהַכֹּהֵן מִן אֱלֹ"ף וְעַל תִּי"ו שֶׁהֵם כ"ב צִינּוֹרוֹת הַשֶּׁפַע דְּלַכְּן אוֹמְרִים פְּסוּקֵי אֶשֶׁת חַיִל (מִשְׁלֵי לֹא, י) בְּקֹדֶשׁ לַיִל שֶׁבֶת.

29. שְׁבוּעוֹת י"ח בִּט"ו

אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה הויין לו בנים זכרים דכתיב (ויקרא יא, מז) להבדיל בין הטמא ובין הטהור וסמך ליה אשה כי תזריע וילדה זכר רבי יהושע בן לוי אמר הויין לו בנים ראויין להוראה דכתיב (ויקרא י, ט) להבדיל ולהורות

Concerning this matter, **Rabbi Ḥiyya bar Abba** says that **Rabbi Yoḥanan** says: **Anyone who separates himself from his wife near the expected date of her menstruation will have male children, as it is written: “To distinguish between the impure and the pure”** (Leviticus 11: 47), and it is stated near it: **“If a woman conceive and bear a male child”** (Leviticus 12: 2). **Rabbi Yehoshua ben Levi** says: **He will have sons who are worthy of teaching halakha, as it is written: “To distinguish...between the impure and the pure, and to teach the children of Israel all the statutes”** (Leviticus 10: 10–11).

30. קידושין פ"ב אפ"א

גמ' תנו רבנן כל שעסקיו עם הנשים סורו רע כגון הצורפים והסריקים והנקורות והרוכלין והגרדיים והספרים והכובסים והגרע והבלן והבורסקי אין מעמידים מהם לא מלך ולא כהן גדול מאי טעמא לא משום דפסילי אלא משום דזיל אומנותיהו

GEMARA: The Sages taught: With regard to **anyone who has professional dealings primarily with women, his practice and company are bad**, and it is best to keep away from him. This category includes, **for example, the smiths, and the carders, and the fixers of hand mills of women, and the peddlers of jewelry and perfume to women, and the weavers [gardiyim], and the barbers, and the launderers, and the bloodletter, and the bathhouse attendant [ballan], and the tanner [burseki]. One may not appoint from among those who have these professions neither a king nor a High Priest. What is the reason for this? It is not because they are disqualified**, since there is nothing wrong with these jobs, **but because their trades are demeaning**, and they would not be respected when appointed to a position of authority.